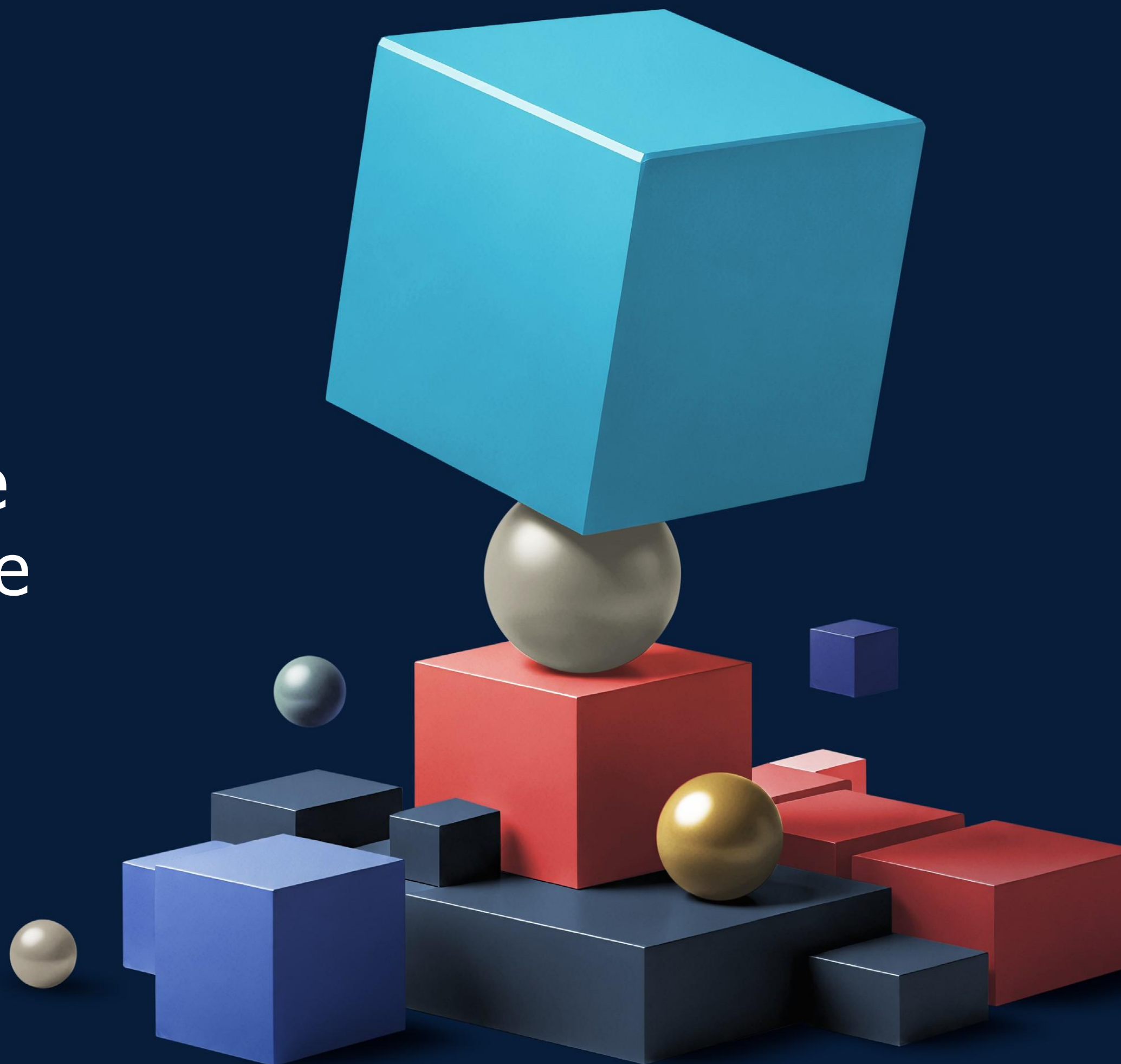

CONFIDEX S1 2025

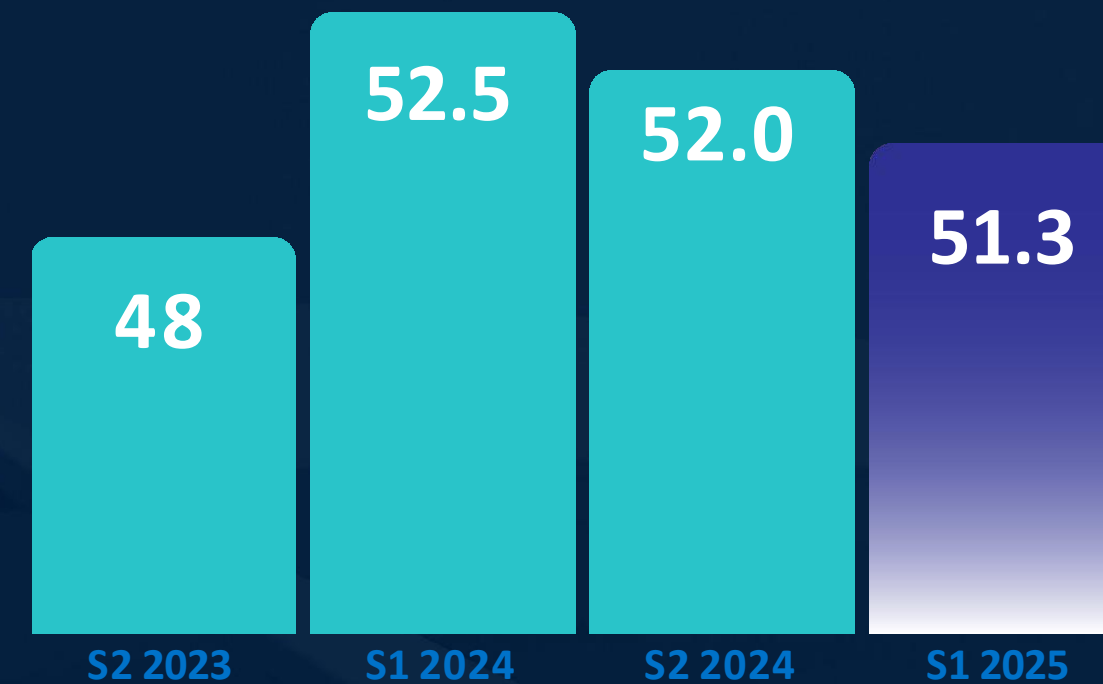
Despre încrederea oamenilor de
afaceri din România în economie

CONFIDEX.S1 2025

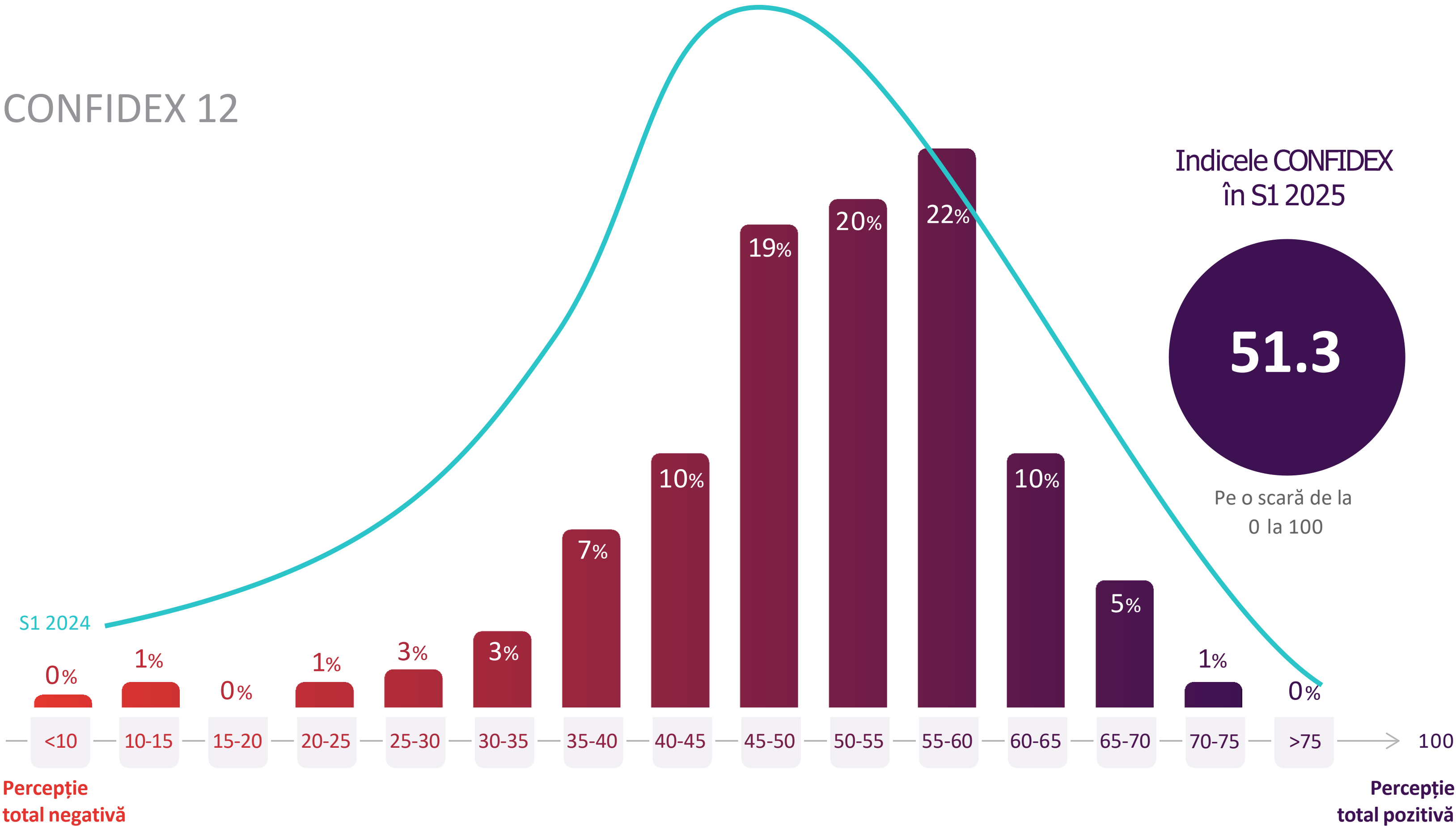
Indicele CONFIDEX este similar cu cel de la finalul anului trecut, acest lucru sugerând o atitudine rezervată a mediului de business local

▼ Evoluția indicelui Confidex

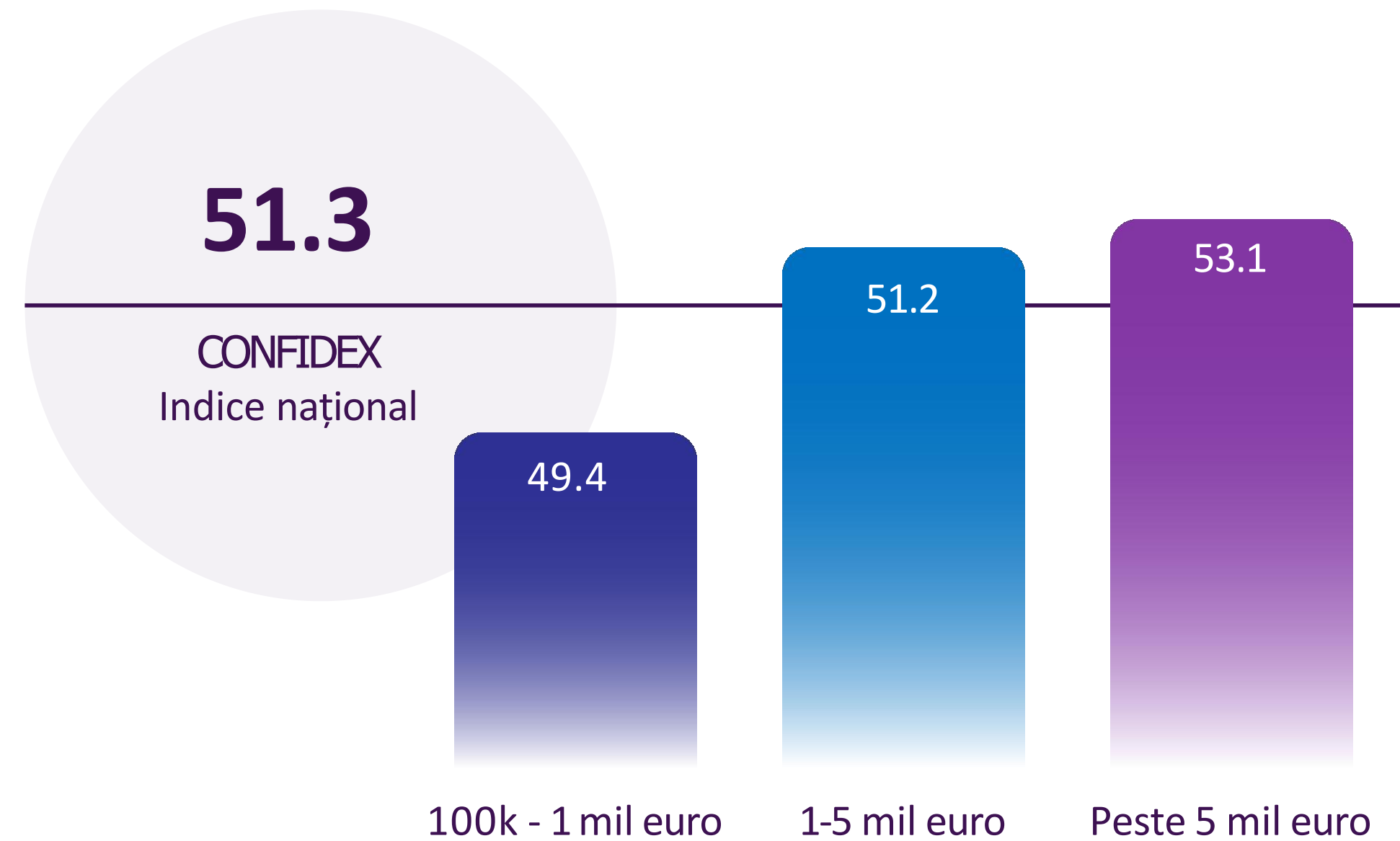
Serviciile și Energia sunt caracterizate de cel mai ridicat grad de optimism, în timp ce afacerile din Agricultură și Transport sunt mai rezervate.

CONFIDEX 12

Nivelul indicelui în raport cu cifra de afaceri în S1 2025.

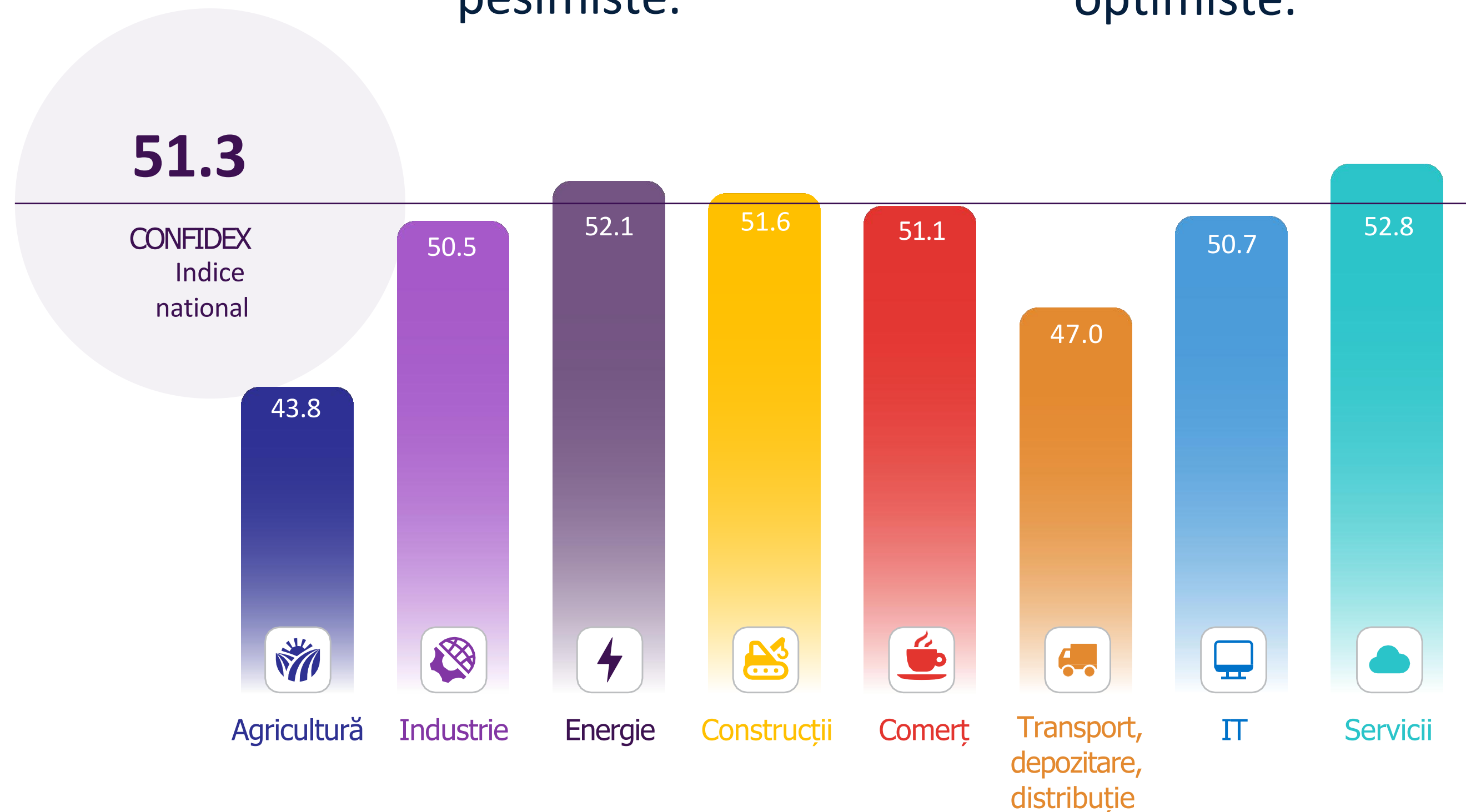
Companiile mari (cu o cifră de afaceri de peste 5 milioane de euro) sunt cele mai optimiste, iar diferența dintre ele și cele mici (cu o cifră de afaceri cuprinsă între 0.1 și 1 milion de euro) este de 3.7 puncte.

Nivelul indicelui
în raport cu sectoarele
de activitate în
S1 2025

Agricultura și Transporturile
sunt domeniile cele mai
pesimiste.

Serviciile și Energia
sunt cele mai
optimiste.

01.

Atitudinea antreprenorilor vizavi de evoluția economiei

Oamenii de business locali sunt **mai degrabă îngrijorați** și nu pesimiști în privința evoluției economiei românești.

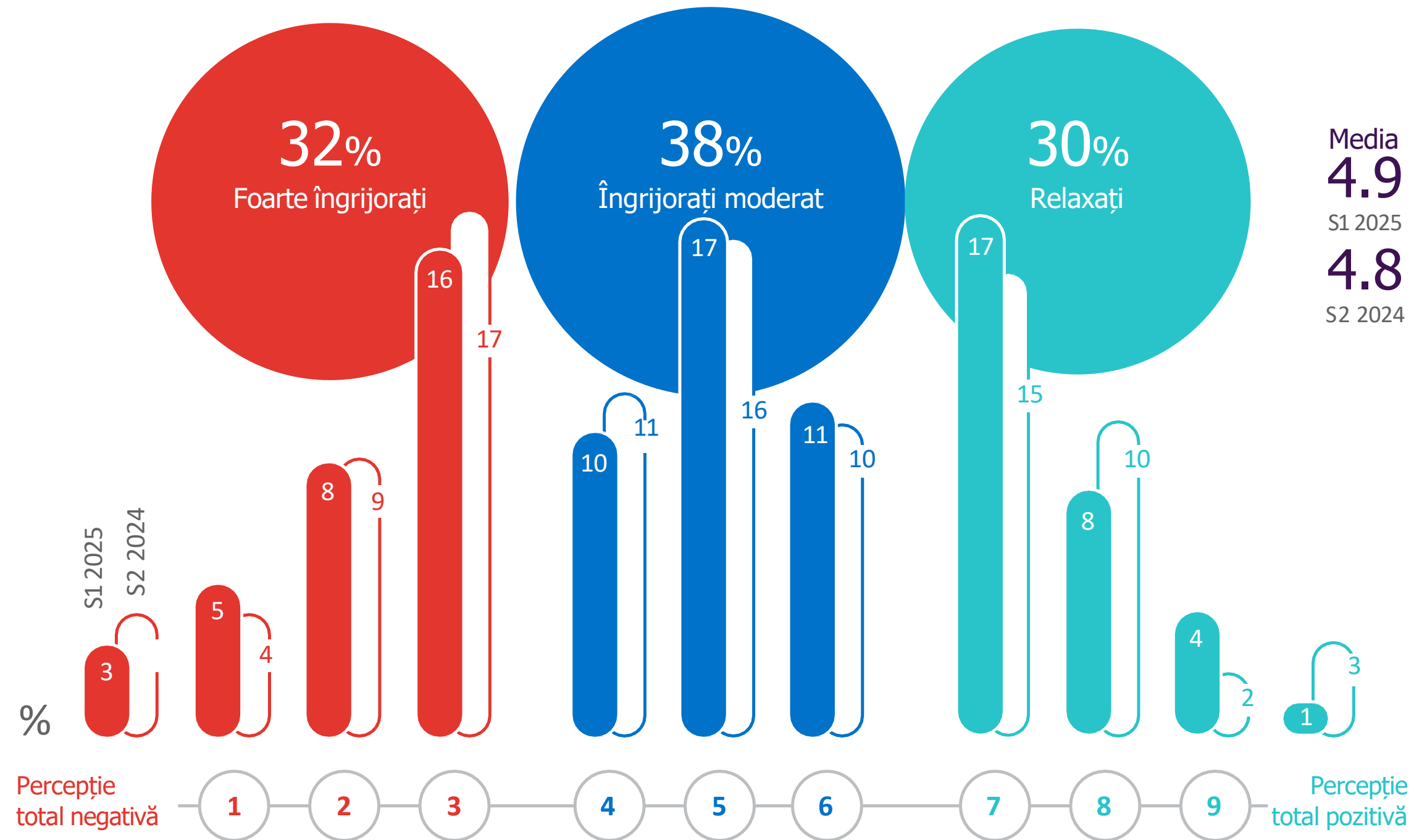
Business-urile nu și-au oprit motoarele, sunt în expectativă, iar o parte dintre antreprenori sunt chiar atenți la noi oportunități ce se pot ivi în piață, însă, în general, sunt mai degrabă precauți, într-o stare de „așteptare” (wait and see).

Îngrijorarea cu privire la modul în care evoluează economia națională

Scorurile rămân relativ constante în primul trimestru din 2025 versus finalul lui 2024

Nu se observă o schimbare majoră nici a numărului celor foarte îngrijorați, nici a celor foarte relaxați în ceea ce privește evoluția economiei naționale.

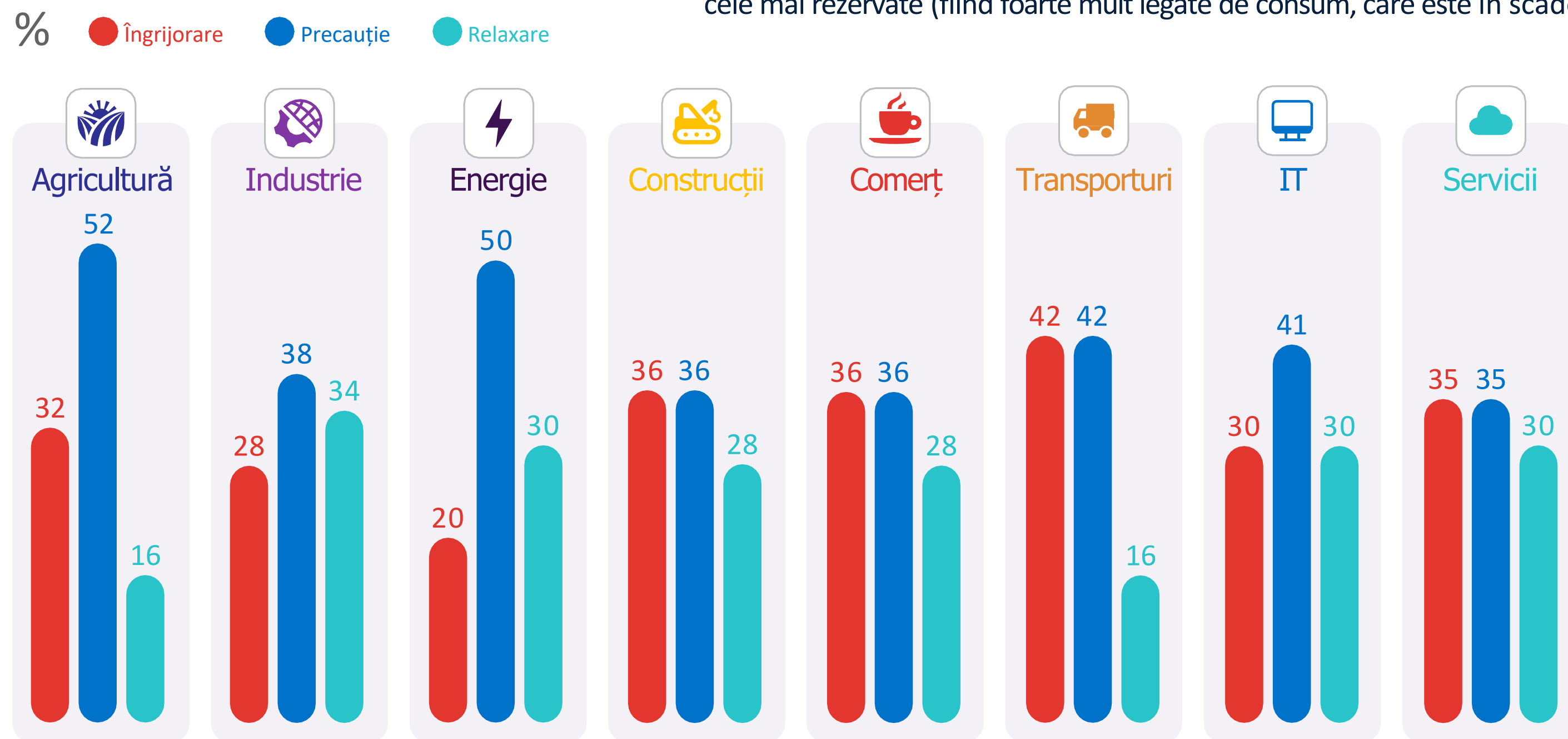
Chiar dacă situația politico-economică este incertă, iar oamenii de business pot fi mai precauți, business-urile nu își opresc motoarele. Se gândesc că, în măsura în care există riscuri, există și oportunități. Iar în contextul în care lecția ultimilor ani a fost adaptabilitatea / flexibilitatea, găsirea de soluții în diverse contexte noi, blocajul și o atitudine fatalistă nu sunt o opțiune viabilă.

Părerile legate de modul în care evoluează economia națională în funcție de domeniu

IT-ul și Serviciile sunt sectoarele care rămân cele mai pozitive și echilibrate și în 2025 (deși mai temperate comparativ cu 2024).

Energia este pe un trend ascendent, având în vedere contextul liberalizării prețurilor, dar și al unor proiecte de modernizare în sector. Industria rămâne precaută în mare parte, deși crește procentul celor relaxați, pe fondul identificării unor oportunități în piață, în contextul în care sectorul este încă subdezvoltat. Sectorul Agricultură este mai puțin pesimist comparativ cu 2024, în special datorită condițiilor meteo mai bune. Transporturile, Comerțul și Construcțiile sunt cele mai rezervate (fiind foarte mult legate de consum, care este în scădere).

? Pe o scală de la 0 la 10, unde 0 înseamnă că sunteți foarte îngrijorat, iar 10 foarte relaxat cu privire la modul în care evoluează economia națională, unde vă situați?

02.

Care sunt așteptările managerilor de la economie

Nivelul de optimism privind viitorul economiei a rămas **relativ constant** față de valul anterior.

Crește gradul de încredere în economia europeană comparativ cu cea globală, precum și în propria companie, comparativ cu evoluția sectorului.

Managerii văd în continuare oportunități de creștere și adaptare, chiar și într-un climat economic instabil.

Modul în care mediul de business se raportează la potențialul de evoluție a economiei naționale rămâne constant.

Antreprenorii și managerii locali sunt departe de a fi pesimiști, totuși rămân mai degrabă rezervați când vine vorba despre evoluția economiei locale, în contextul în care persistă starea de incertitudine la nivel politic.

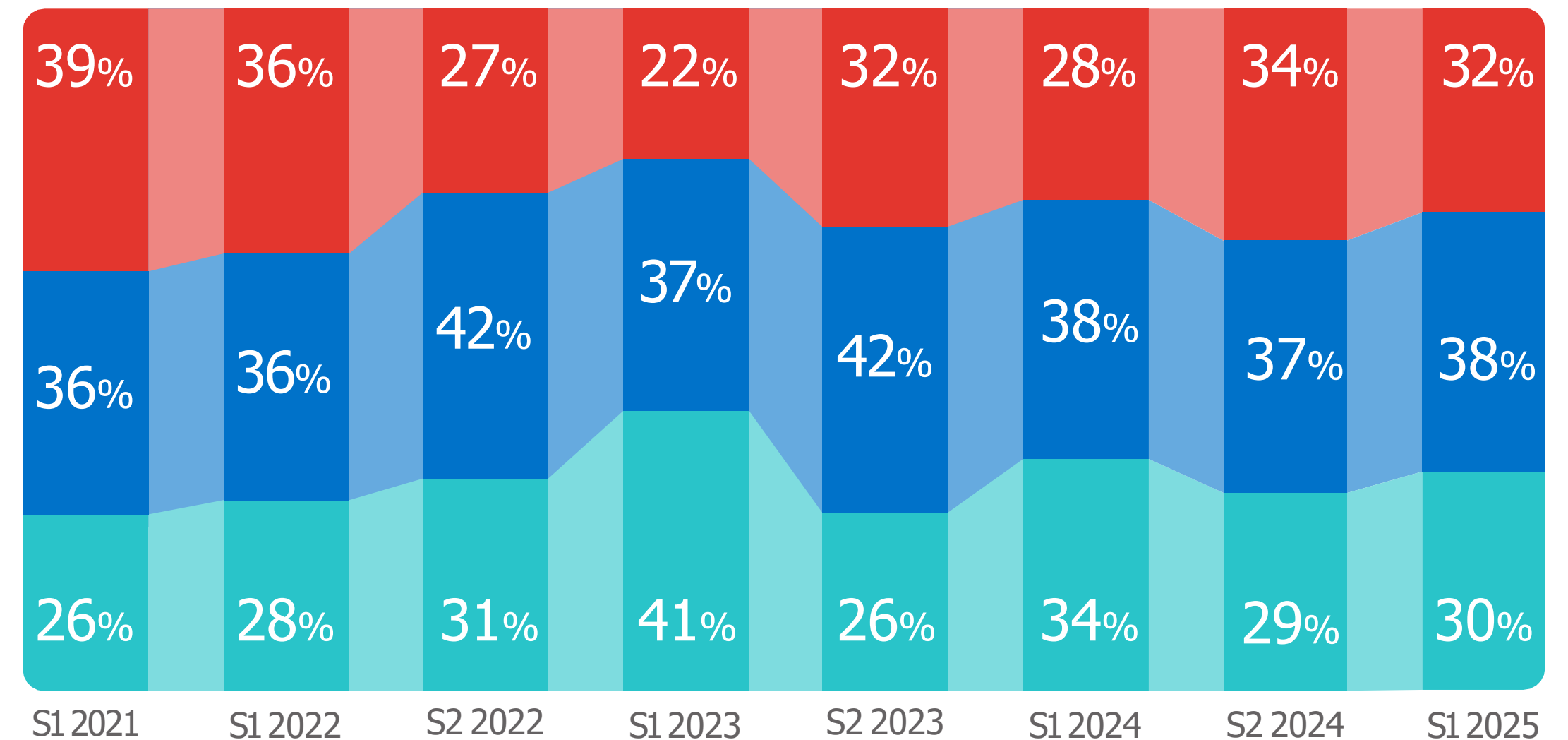
Îngrijorare

Precauție

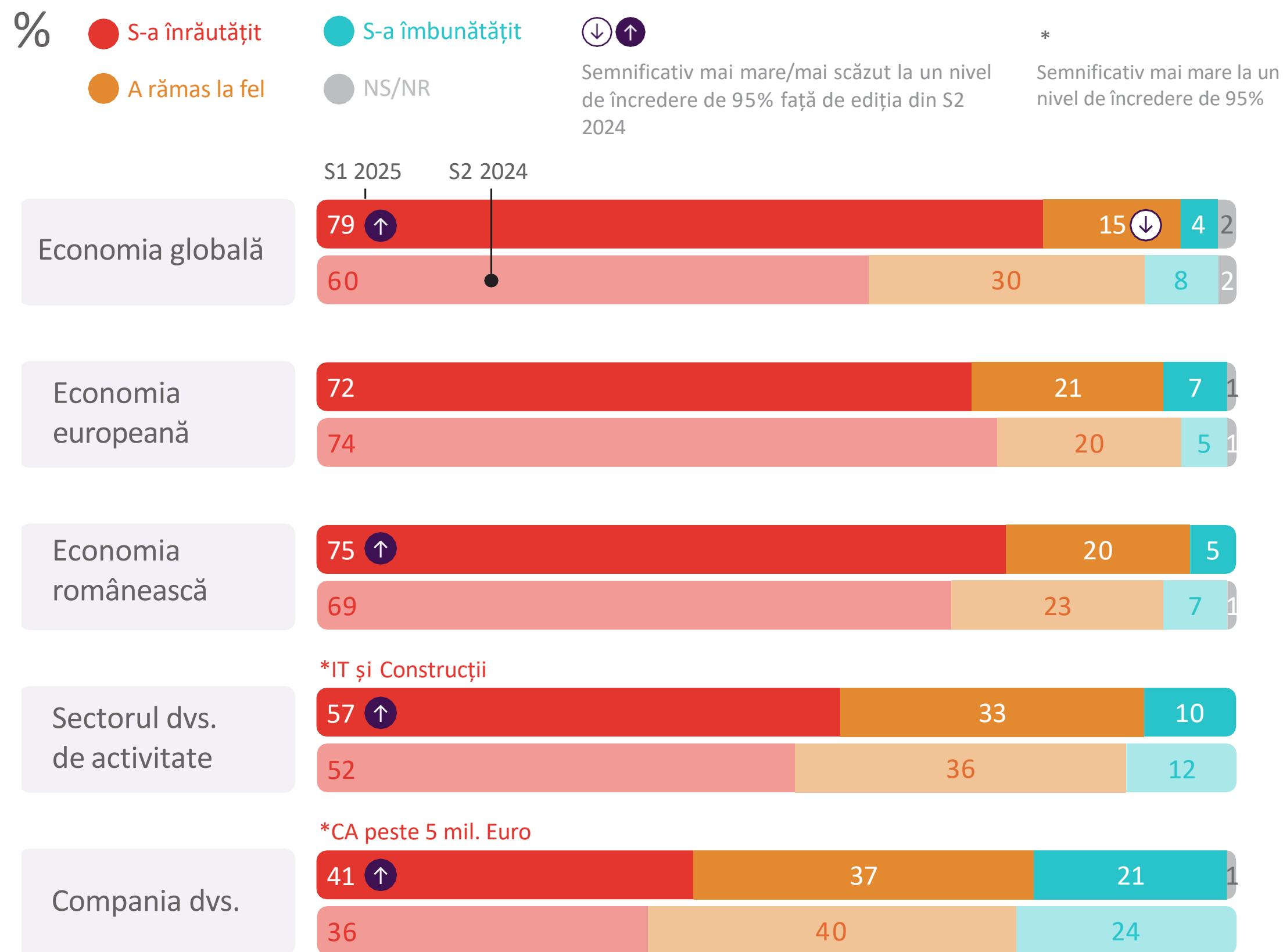
Relaxare

? Pe o scală de la 0 la 10, unde 0 înseamnă că sunteți foarte îngrijorat, iar 10 foarte relaxat cu privire la modul în care evoluează economia națională, unde vă situați?

În ultimele 6 luni, pentru 41% dintre managerii români, situația companiei lor s-a înrăutățit

Optimismul față de starea economiei este în scădere. Majoritatea managerilor se arată **nesatisfăcuți de evoluția propriilor companii** (fie că aceasta se deteriorează, fie că stagnează), iar aceștia manifestă o viziune pesimistă și cu privire la economia sectorului lor, precum și la nivel național, european sau global - percepția generală este că situația economică s-a deteriorat.

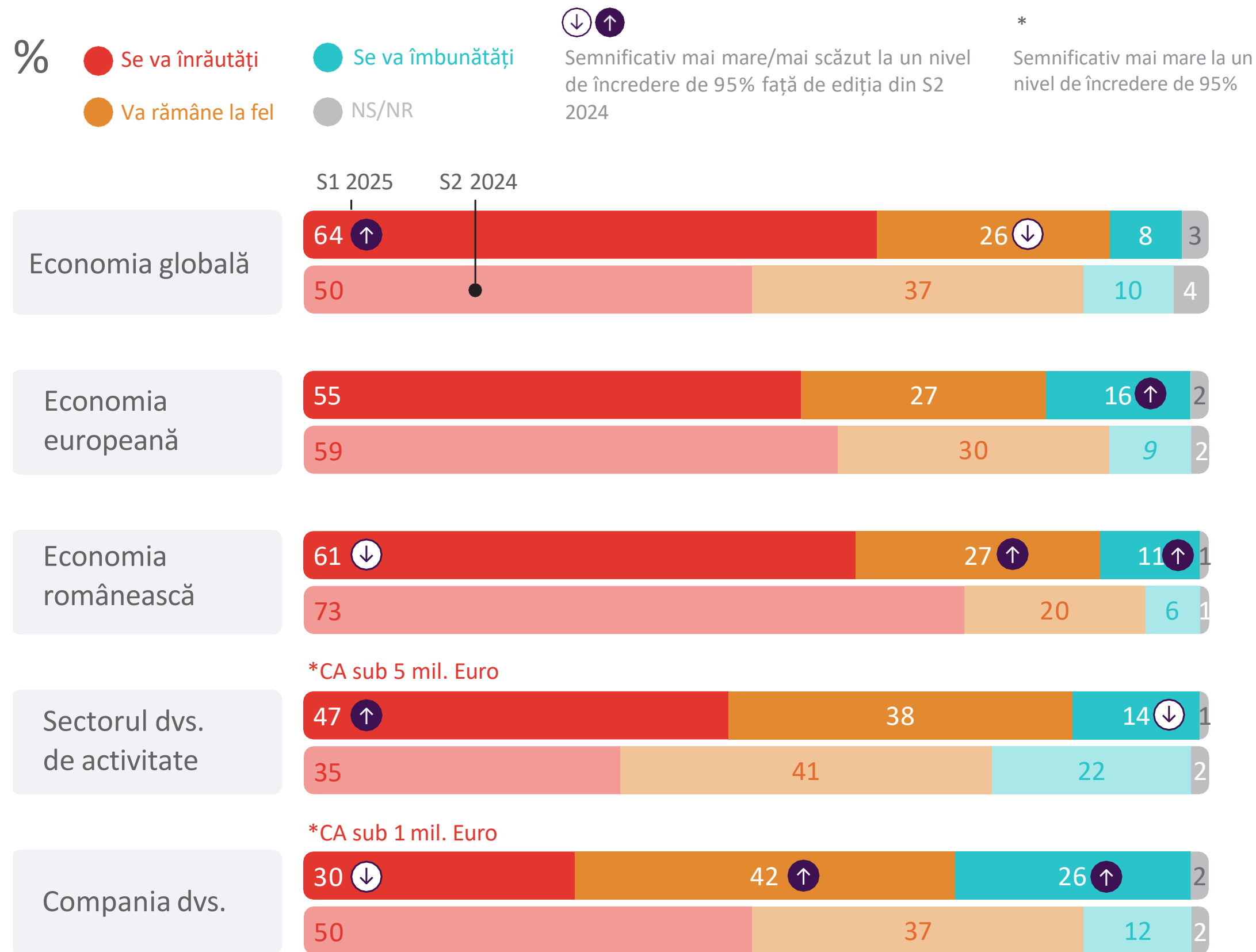

? În opinia dvs., în ultimele 6 luni, starea lucrurilor din...

În următoarele 6 luni, majoritatea managerilor consideră că va exista o evoluție constantă la nivelul propriei companii.

Managerii sunt mai încrezători în economia europeană comparativ cu cea globală, precum și în propria companie, comparativ cu evoluția sectorului.

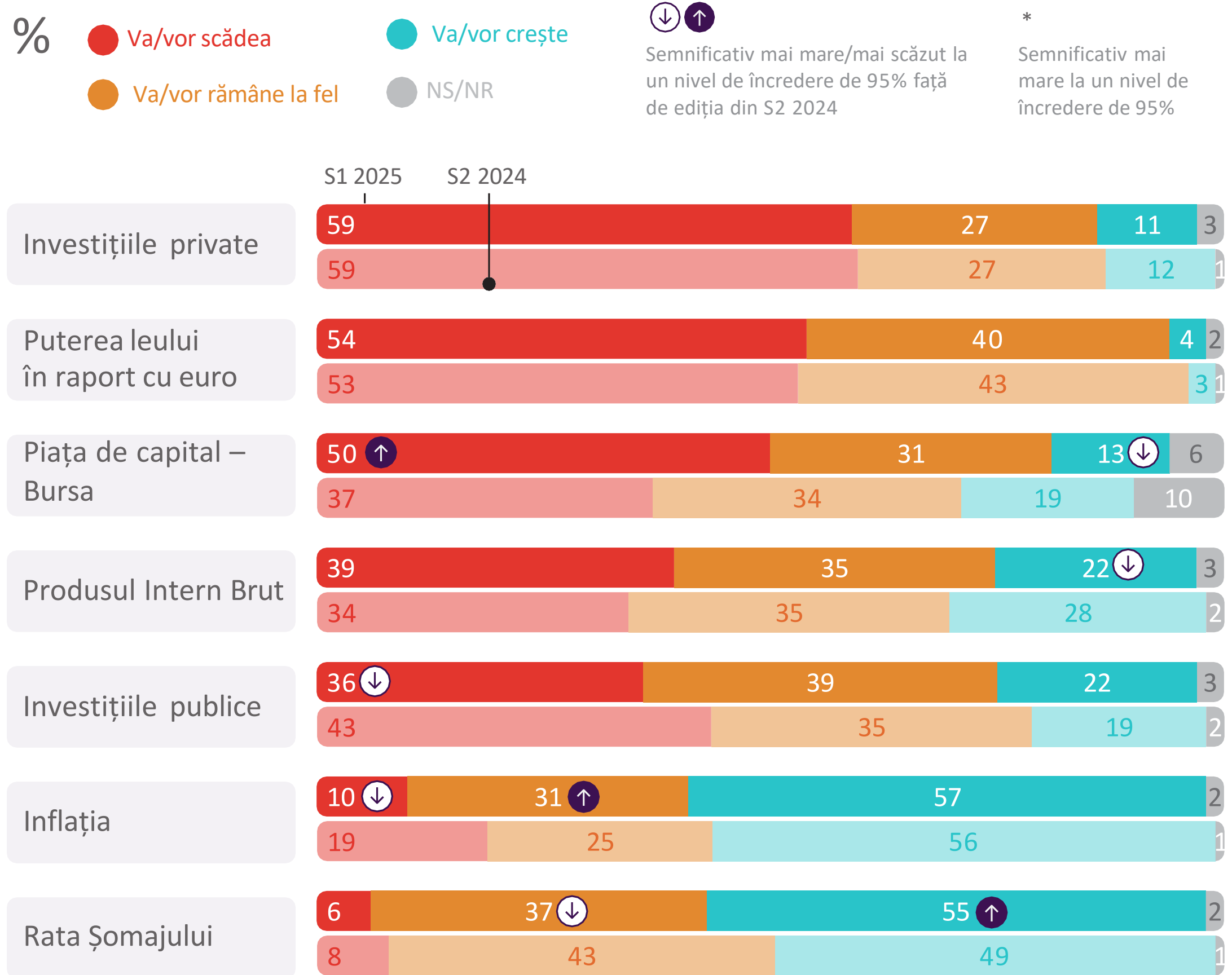
Un număr semnificativ mai mic de manageri cred că situația companiei lor se va înrăutăți, în timp ce semnificativ mai mulți sunt de părere că aceasta va rămâne constantă sau chiar se va îmbunătăți, chiar dacă au o viziune pesimistă asupra economiei globale.

? Cum credeți că va evolua în următoarele 6 luni starea lucrurilor din...?

Peste jumătate dintre manageri estimează că investițiile vor scădea în următoarele șase luni, la fel ca anul trecut

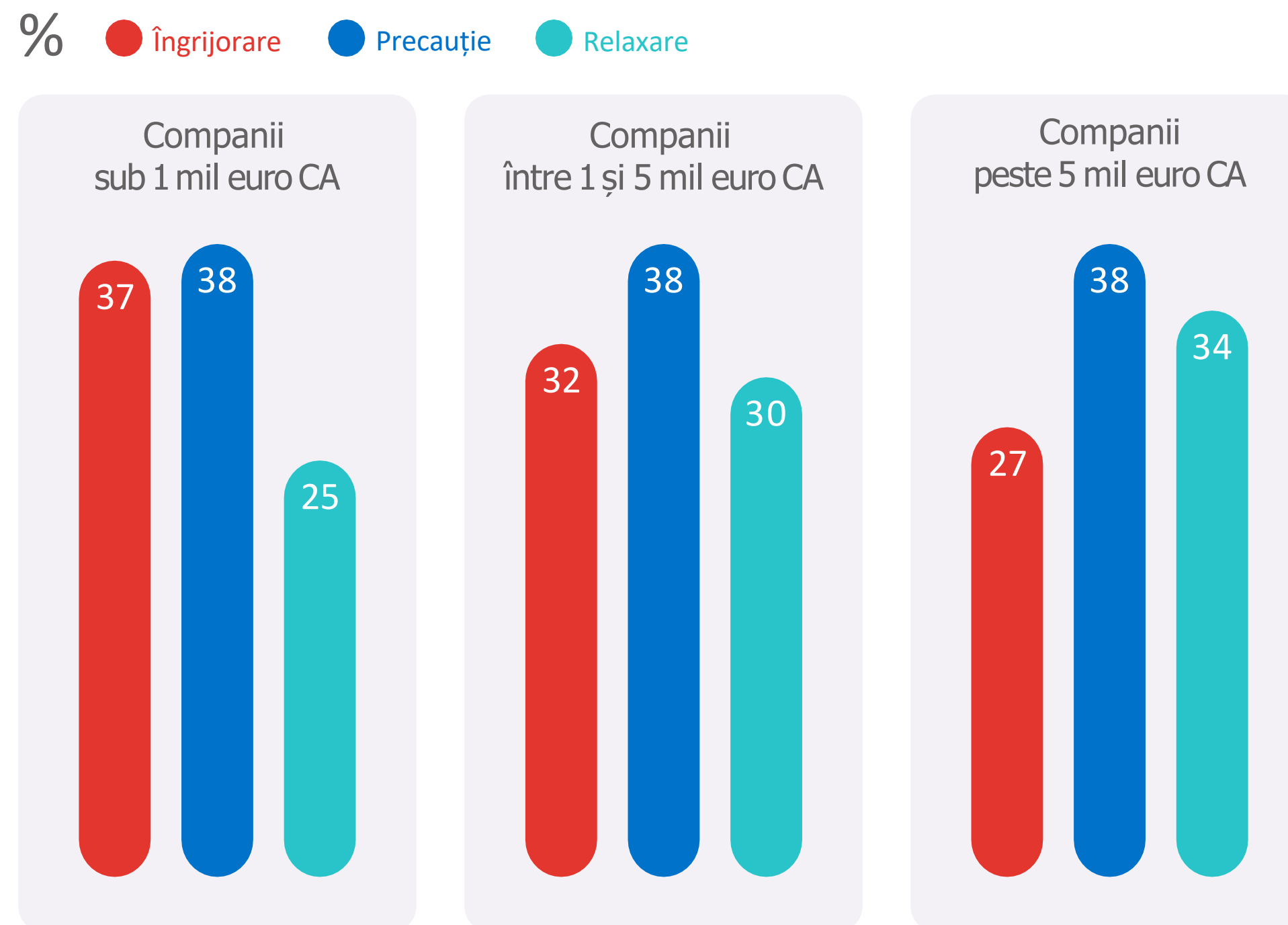
Managerii români anticipează o scădere a pieței de capital în următoarele șase luni, alături de o creștere continuă a ratei șomajului și o diminuare a investițiilor publice. Per ansamblu, majoritatea datelor sunt destul de aliniate cu cele din valul precedent.

? În următoarele 6 luni, cum credeți că vor evolua în România...?

Părererile legate de modul în care evoluează economia națională în funcție de dimensiune

Companiile mari sunt cele mai optimiste (au cea mai mare rată de relaxare și cea mai mică rată de îngrijorare), în timp ce **companiile mici sunt mai degrabă precaute sau îngrijorate**, deoarece sunt mult mai ușor de destabilizat.

? Pe o scală de la 0 la 10, unde 0 înseamnă că sunteți foarte îngrijorat, iar 10 foarte relaxat cu privire la modul în care evoluează economia națională, unde vă situați?

03.

Care sunt principalele preocupări și planuri de viitor?

Cele mai frecvente temeri rămân legate de scăderea vânzărilor, a clienților și a comenzilor, în timp ce **instabilitatea economică și politică urcă semnificativ în clasament.**

În perioada următoare, în opinia managerilor, rămân **prioritare creșterea vânzărilor și îmbunătățirea relației cu clienții**, iar la nivel de strategie, inovația și creșterea prin investiții din surse alternative.

Costurile de producție și, implicit, prețurile de vânzare au crescut, iar managerii anticipează creșteri continue în această zonă.

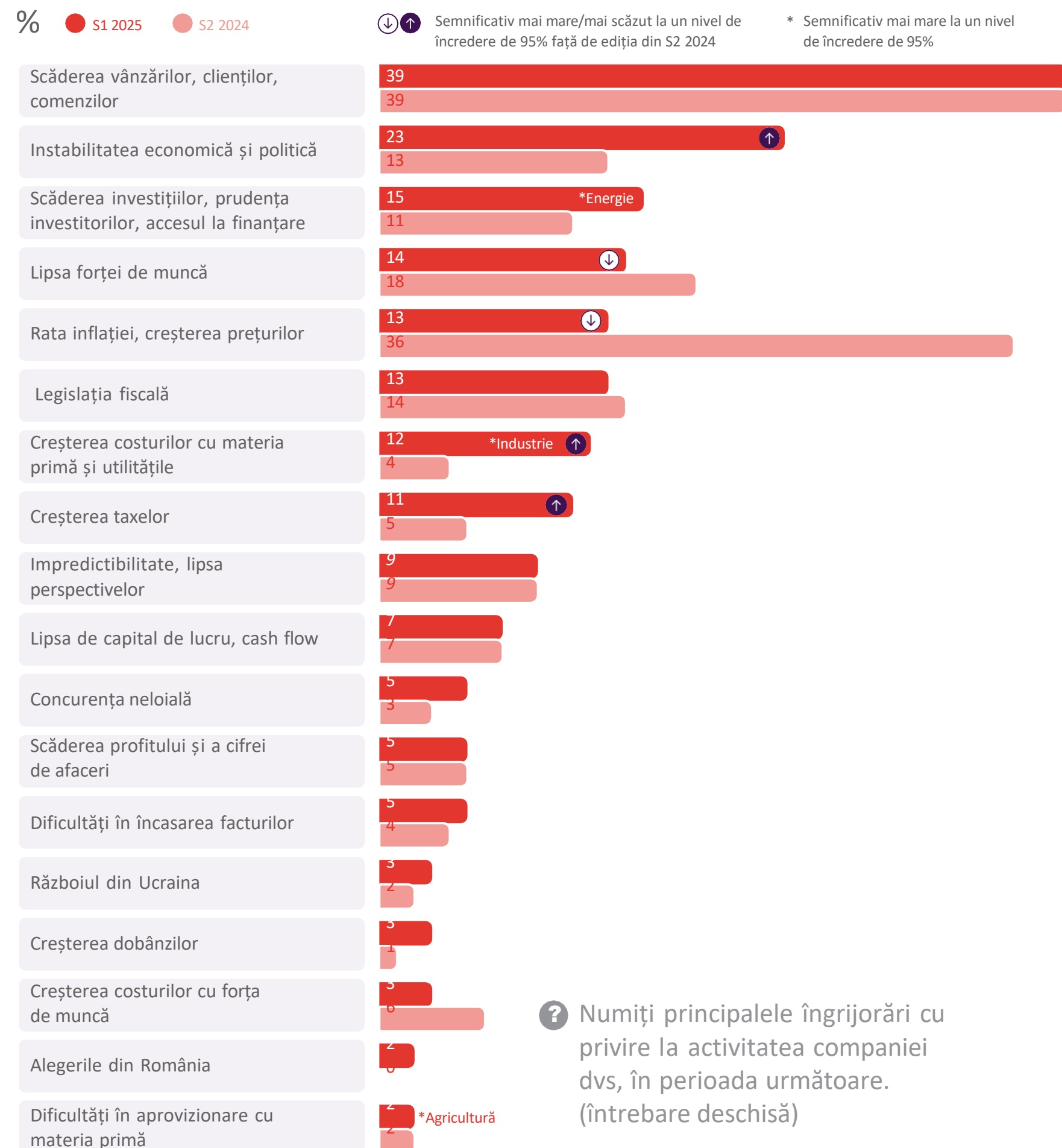
Îngrijorări în perioada următoare

Cele mai frecvente temeri rămân legate de scăderea vânzărilor, a clienților și a comenzilor, menționate de 39% dintre respondenți – un procent similar cu cel înregistrat anterior.

În schimb, instabilitatea economică și politică urcă semnificativ în clasament, fiind menționată de 23% dintre manageri și antreprenori – există un fel de adâncire a incertitudinii menționată de majoritatea celor investigați.

În acest context al incertitudinii se observă și o creștere a preocupărilor legate de scăderea investițiilor / de prudența investitorilor & accesul la finanțare (15%) – există un risc perceput ca aceste investiții să nu mai fie puse în practică în contextul economic și geopolitic actual.

Creșterea costurilor devine, de asemenea, o preocupare manifestă (o concurență mai mare pentru resurse + estimare a creșterii costurilor cu energia în urma liberalizării prețurilor).

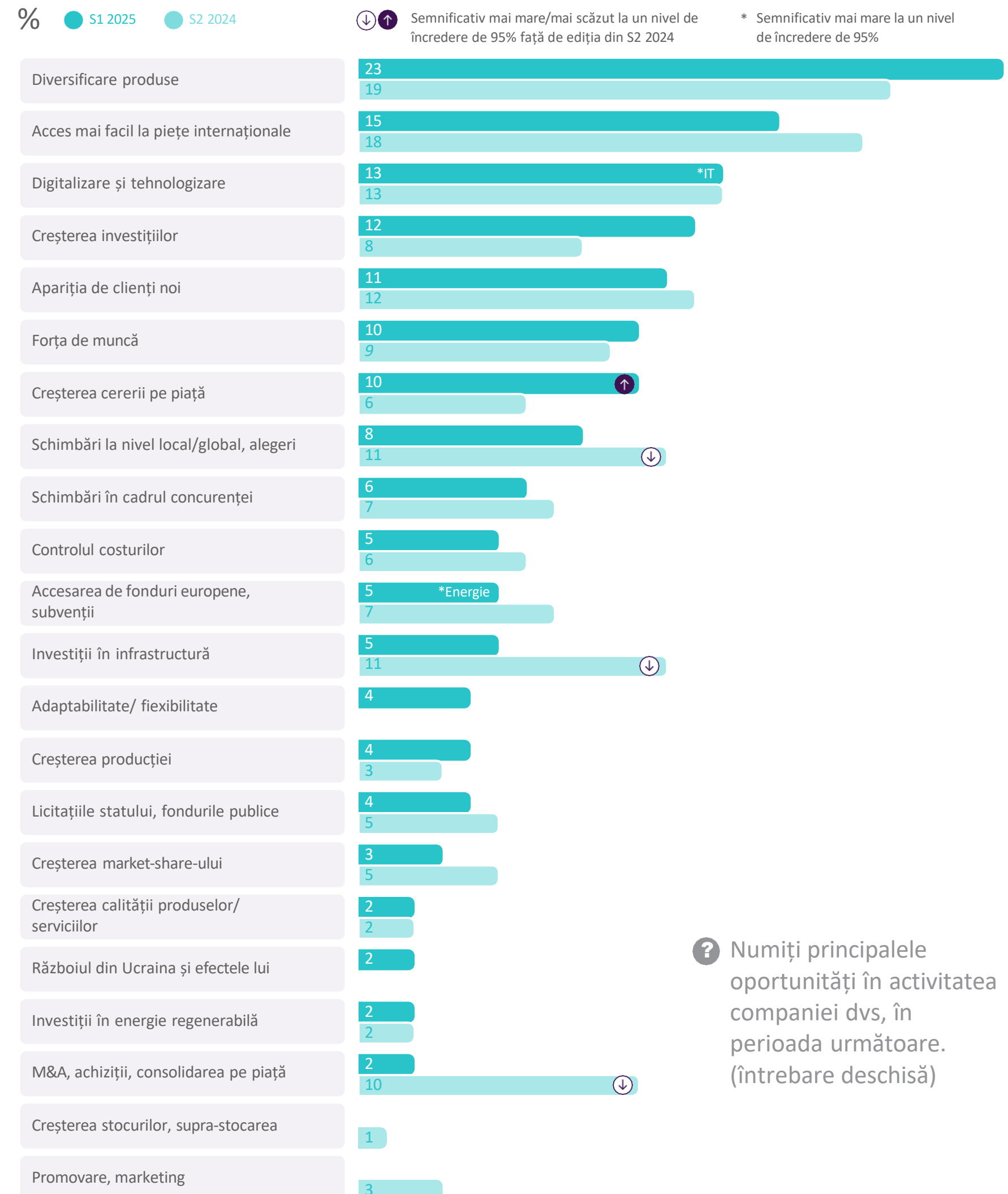
Oportunități în perioada următoare

Diversificarea produselor rămâne principala direcție percepută ca oportunitate, fiind menționată de 23% dintre respondenți, în creștere față de ediția anterioară. Este o oportunitate care apare la nivelul mai multor sectoare (industrie, construcții, comerț/ FMCG, energie etc.)

Accesul mai facil la piețele internaționale (15%) și digitalizarea/tehnologizarea (13%) completează topul. Acestea din urmă sunt asociate în mod special cu sectorul IT, însă toate sectoarele văd un potențial în ideea de a-și crește productivitatea prin intermediul automatizării

Alte oportunități relevante sunt creșterea investițiilor (12%) și apariția de noi clienți (11%), ambele în ușoară creștere față de S2 2024.

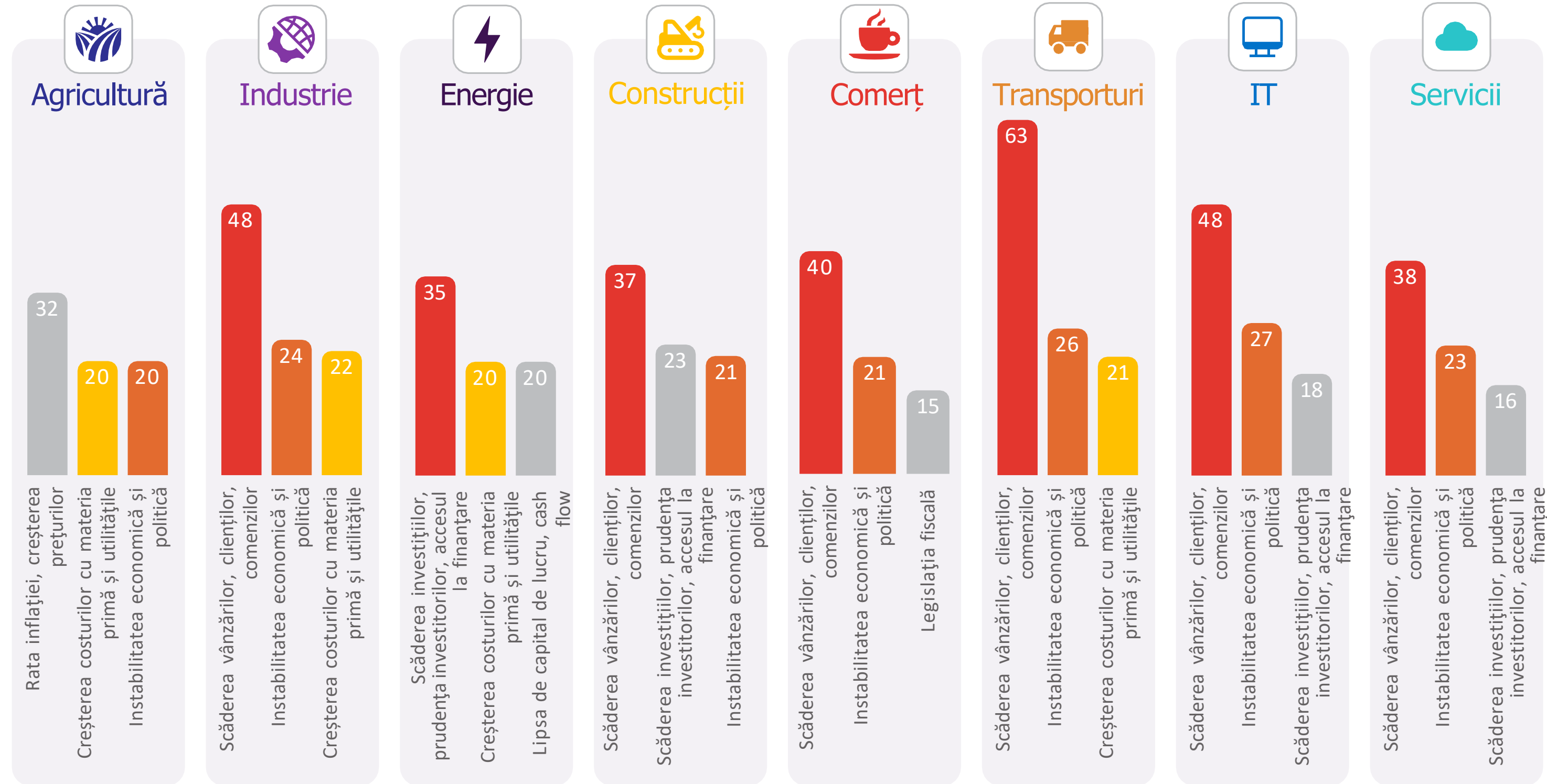
Se remarcă o evoluție semnificativ pozitivă și în ceea ce privește percepția asupra posibilității ca cererea din piață să fie stimulată / să crească (prin scăderea stării de incertitudine) – 10% dintre companii consideră că aceasta ar putea genera noi oportunități.

? Numiți principalele oportunități în activitatea companiei dvs, în perioada următoare. (întrebare deschisă)

Top 3 îngrijorări la nivelul celor 8 domenii de activitate.

% ● Scăderea vânzărilor, clienților, comenzilor ● Instabilitatea economică și politică ● Creșterea costurilor cu materia primă și utilitățile ● Altele

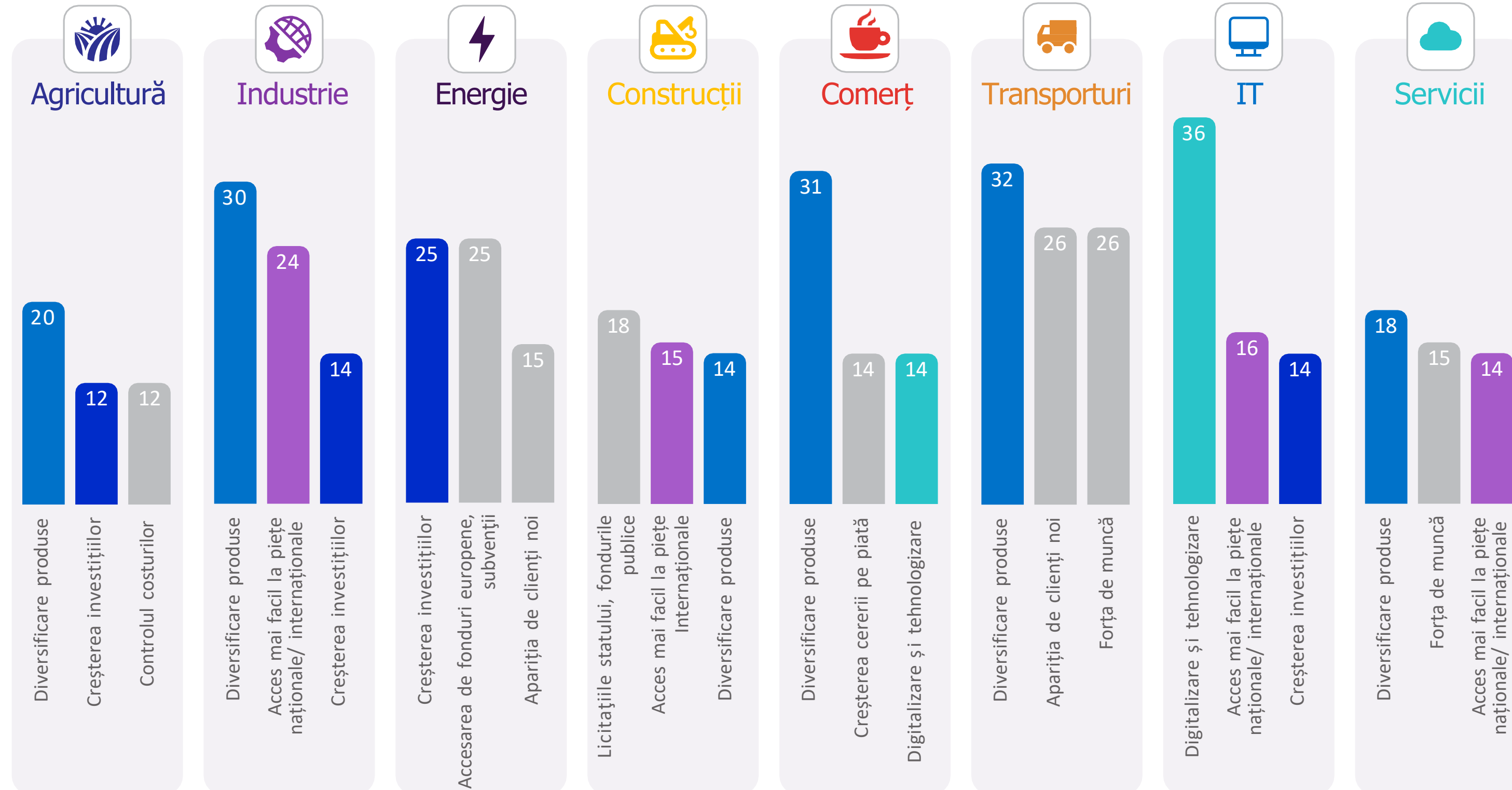

? Numiți principalele îngrijorări cu privire la activitatea companiei dvs, în perioada următoare. (întrebare deschisă)

Top 3 oportunități la nivelul celor 8 domenii de activitate.

%

- Acces mai facil la piete, la piete internationale
- Creșterea investițiilor
- Digitalizare și tehnologizare
- Diversificare produse

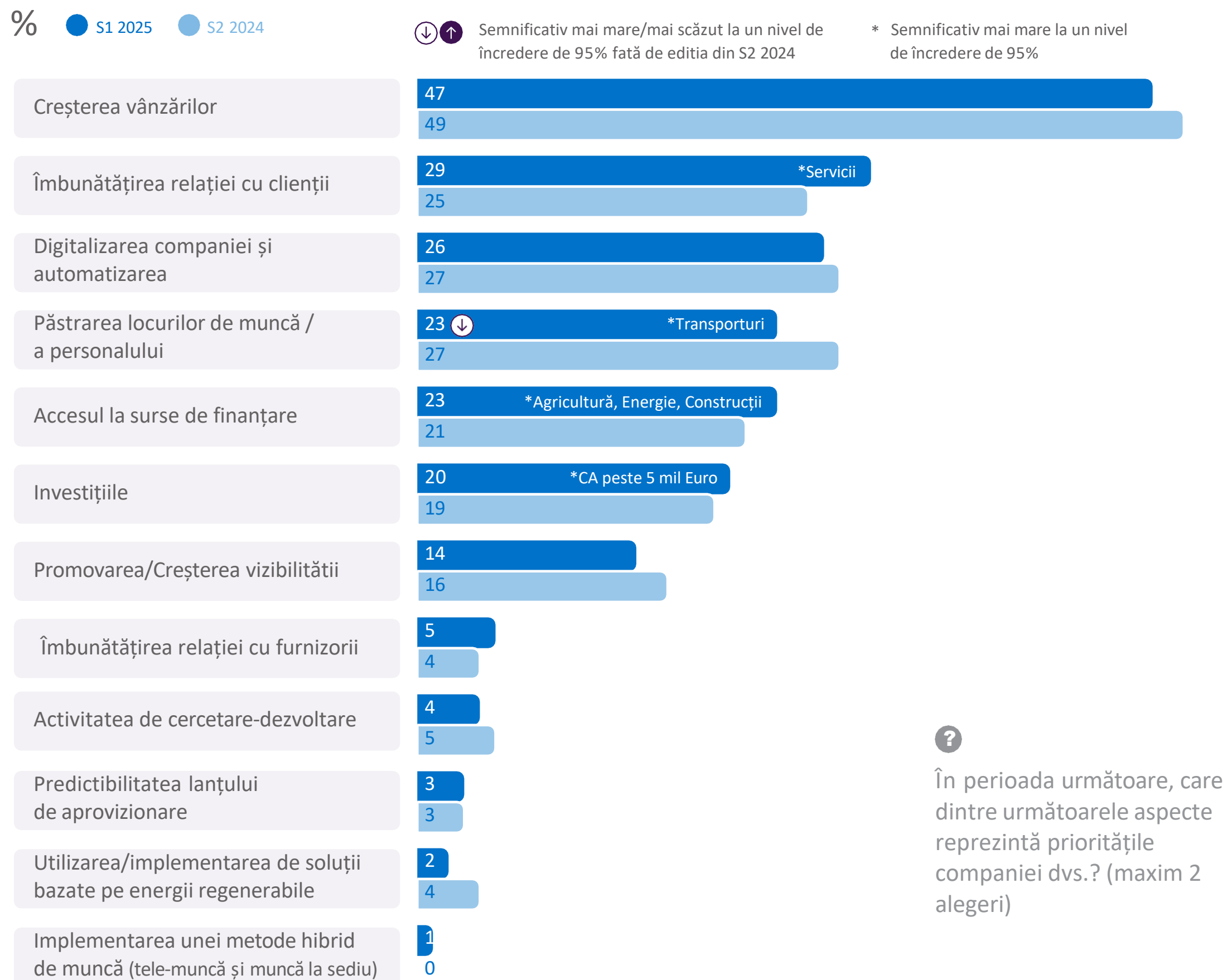

? Numiți principalele oportunități cu privire la activitatea companiei dvs, în perioada următoare. (întrebare deschisă)

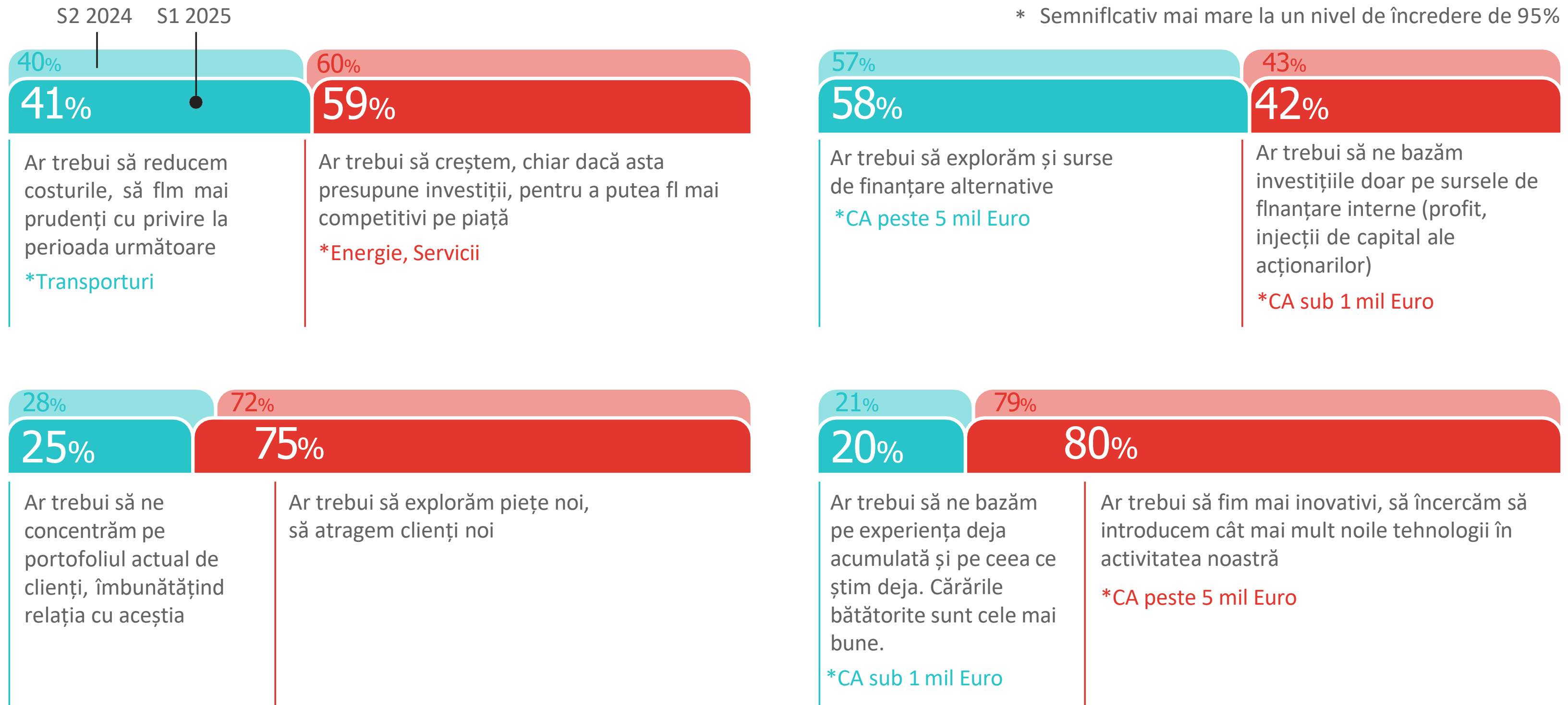
Managerii continuă să prioritizeze creșterea vânzărilor și îmbunătățirea relației cu clienții

Pentru perioada următoare, managerii consideră prioritare aspectele care contribuie la securizarea și creșterea afacerilor: îmbunătățirea relației cu clienții (29%) și creșterea vânzărilor (47%).

Rezultatele sunt aliniate cu cele din S2 2024, singura diferență semnificativă fiind legată de păstrarea locurilor de muncă/a personalului, care a scăzut de la 27% la 23%, în contextul în care simt că au un acces mai mare la piața forței de muncă (datorat disponibilizărilor din anumite sectoare).

Strategia managerilor se orientează mai mult către asumarea de riscuri și inovație, foarte similară cu abordarea de la finalul anului

❓ Care dintre următoarele afirmații este mai aproape de opinia dvs. cu privire la strategia companiei în următoarea perioadă?

04.

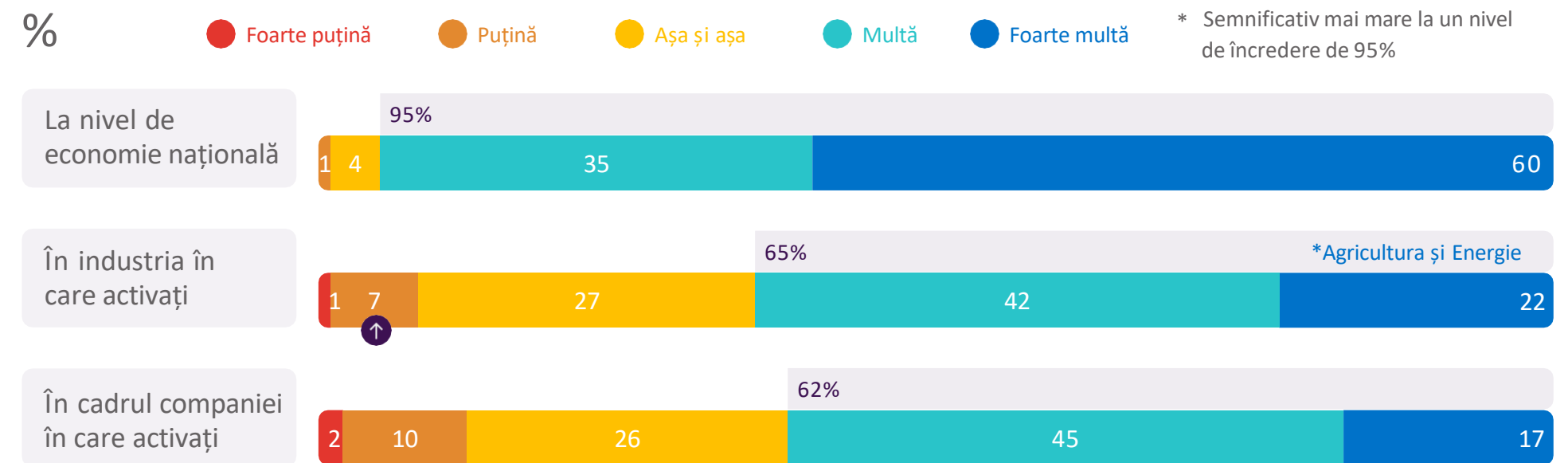
Percepția despre investiții și investitori

Majoritatea managerilor (95%) consideră că **economia României are nevoie de investiții substanțiale** pentru a putea susține dezvoltarea.

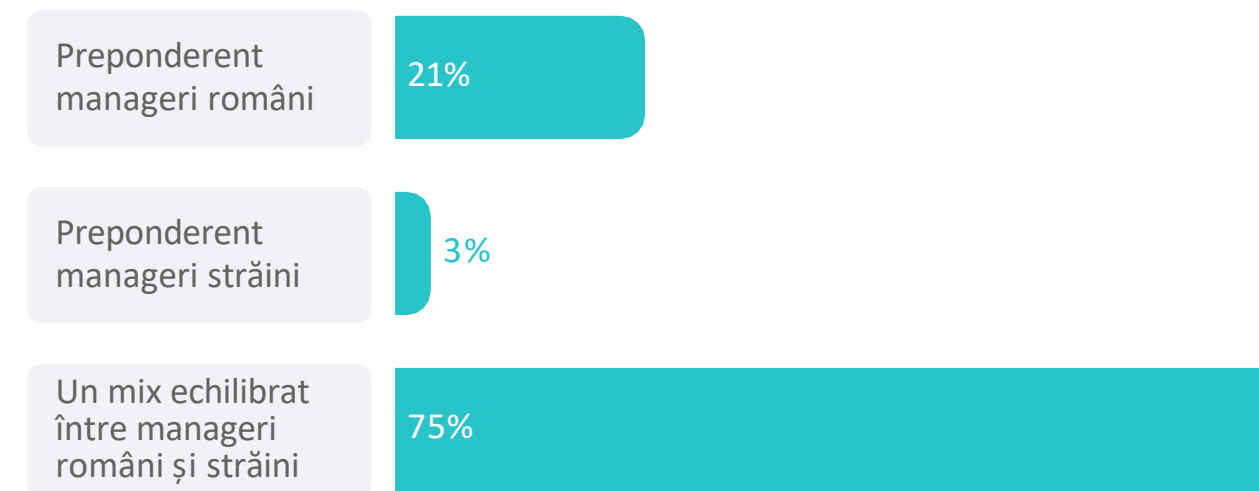
81% dintre manageri au o opinie favorabilă sau foarte favorabilă despre investitori. Opinia lor a rămas constantă comparativ cu S2 2024.

Managerii consideră că economia națională are nevoie de un nivel ridicat de investiții pentru dezvoltare

Majoritatea managerilor consideră că proiectele de investiții la nivel național ar trebui gestionate în parteneriat, atât de către manageri români, cât și străini. Aproape toți (95%) sunt de părere că economia României are nevoie de investiții substanțiale pentru a putea susține dezvoltarea.

? Unde considerați că este cea mai mare nevoie de investiții pentru dezvoltare

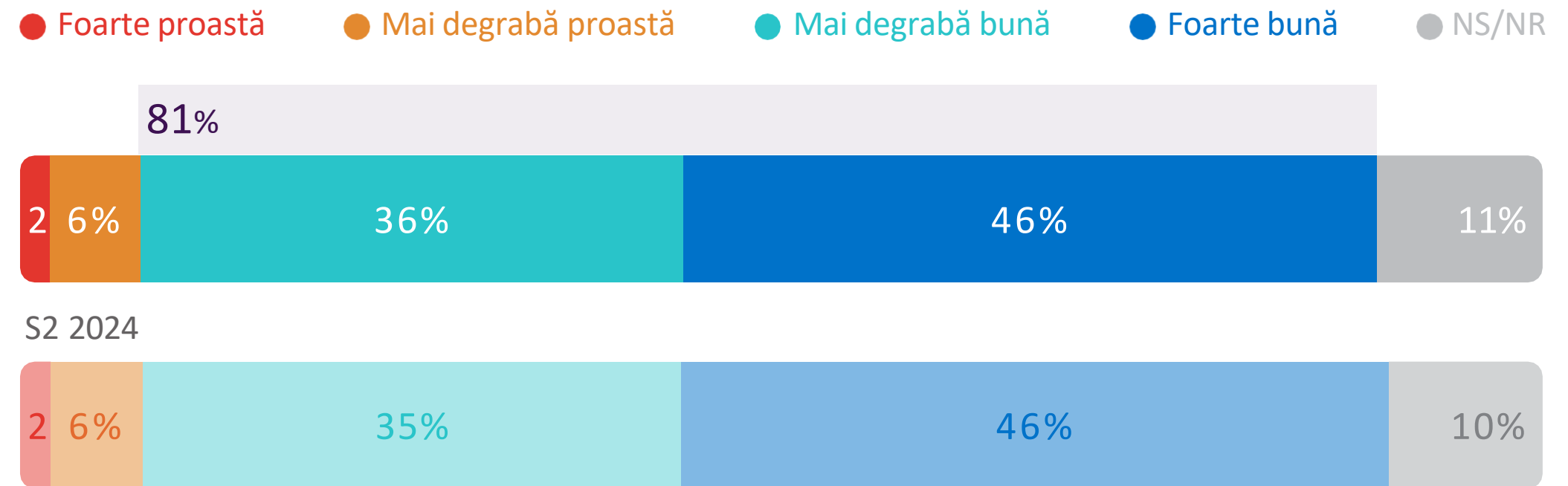

? Cine considerați că ar trebui să gestioneze un proiect de investiții la nivel de țară în România?

Investitorii beneficiază de o percepție pozitivă în rândul majorității managerilor

81% dintre manageri au o părere bună sau foarte bună despre investitori, procentul păstrându-se în linie cu cel de la sfârșit de 2024 - acest aspect arătând nevoia business-urilor locale de a fi susținute. Acest lucru este determinat de faptul că economia românească oferă încă multe oportunități, dar pe care antreprenorii locali nu le pot fructifica întotdeauna în lipsa sprijinului instituțional (aceasta cu atât mai mult cu cât costul investițiilor prin credite este mai puțin accesibil din cauza dobânzilor mai ridicate)

Părere business angels, fonduri de investiții, alți antreprenori

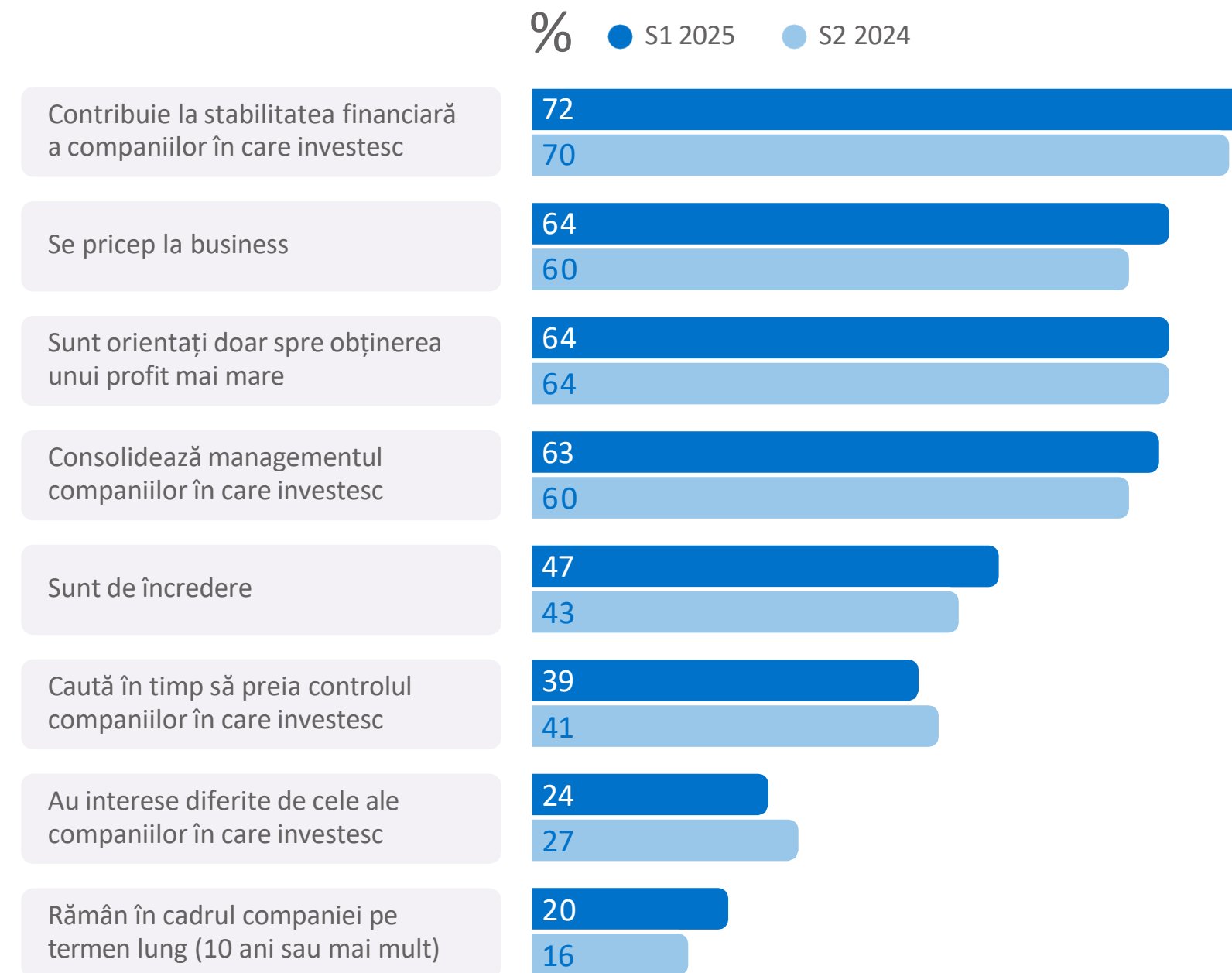

? În contextul diversificării surselor de capital în piață, ce părere aveți despre cei care caută să investească în companii deja înființate (business angels, fonduri de investiții, alți antreprenori)?

Investitorii sunt văzuți ca aducând o contribuție pozitivă la stabilitatea financiară a companiilor

Chiar dacă nu semnificativ, crește gradul de încredere în faptul că investitorii se pricep la business. Aceștia consideră că investitorii contribuie la stabilitatea financiară a companiilor în care investesc (72%), dar pe de altă parte, sunt și orientați doar spre obținerea unui profit mai mare (64%).

De asemenea, 64% consideră că aceștia se pricep la business. Este nevoie în continuare să vadă că investitorii nu au o orientare pur mercantilă, ci sunt interesați de creșterea business-ului, sunt parteneri ai business-ului.

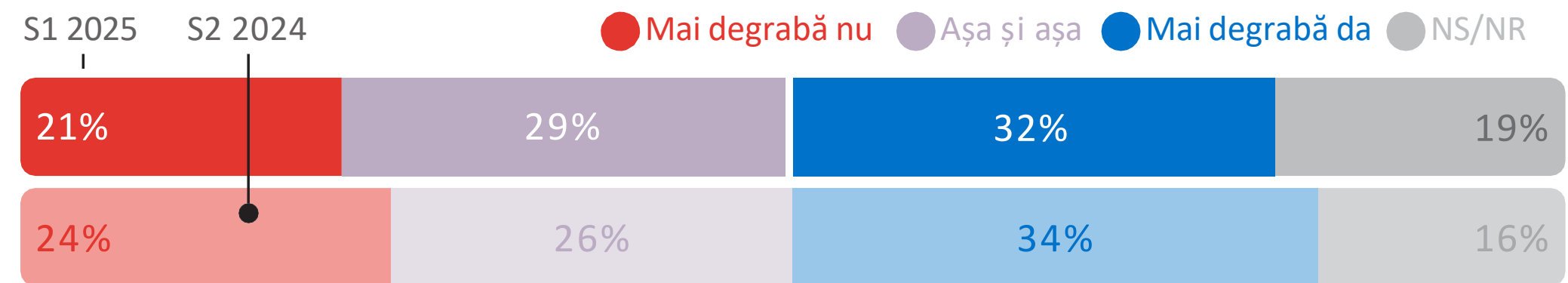

? Considerați că acești investitori..?- doar varianta "mai degraba"

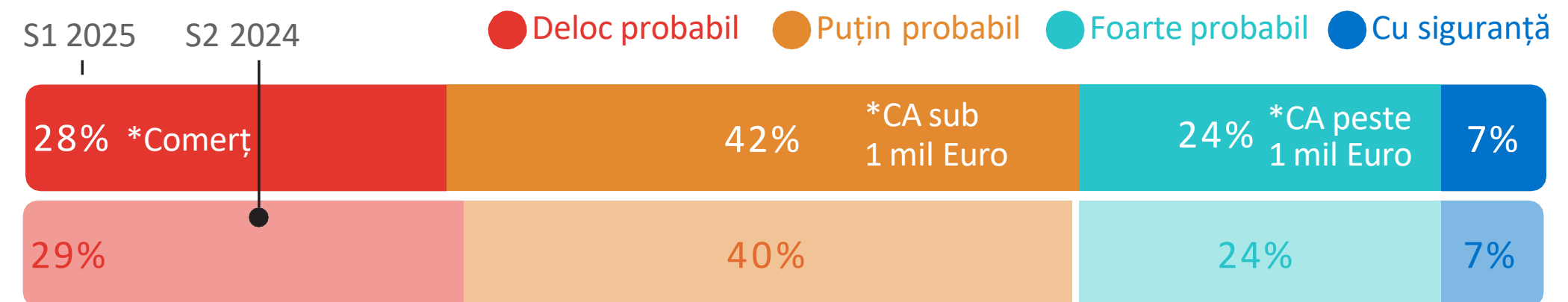
1/3 dintre manageri spun că ar avea nevoie de suportul financiar al investitorilor

32% dintre manageri spun că ar avea nevoie de suportul financiar al potențialilor investitori, iar 24% spun că în următorii 3 ani este foarte probabil ca aceștia să investească în compania lor.

Compania dvs. ar avea nevoie de suportul financiar al unor potențiali investitori?

Credeti că, în următorii 3 ani, potențiali investitori (business angels, fonduri de investiții, alți antreprenori) vor investi în compania dvs.?

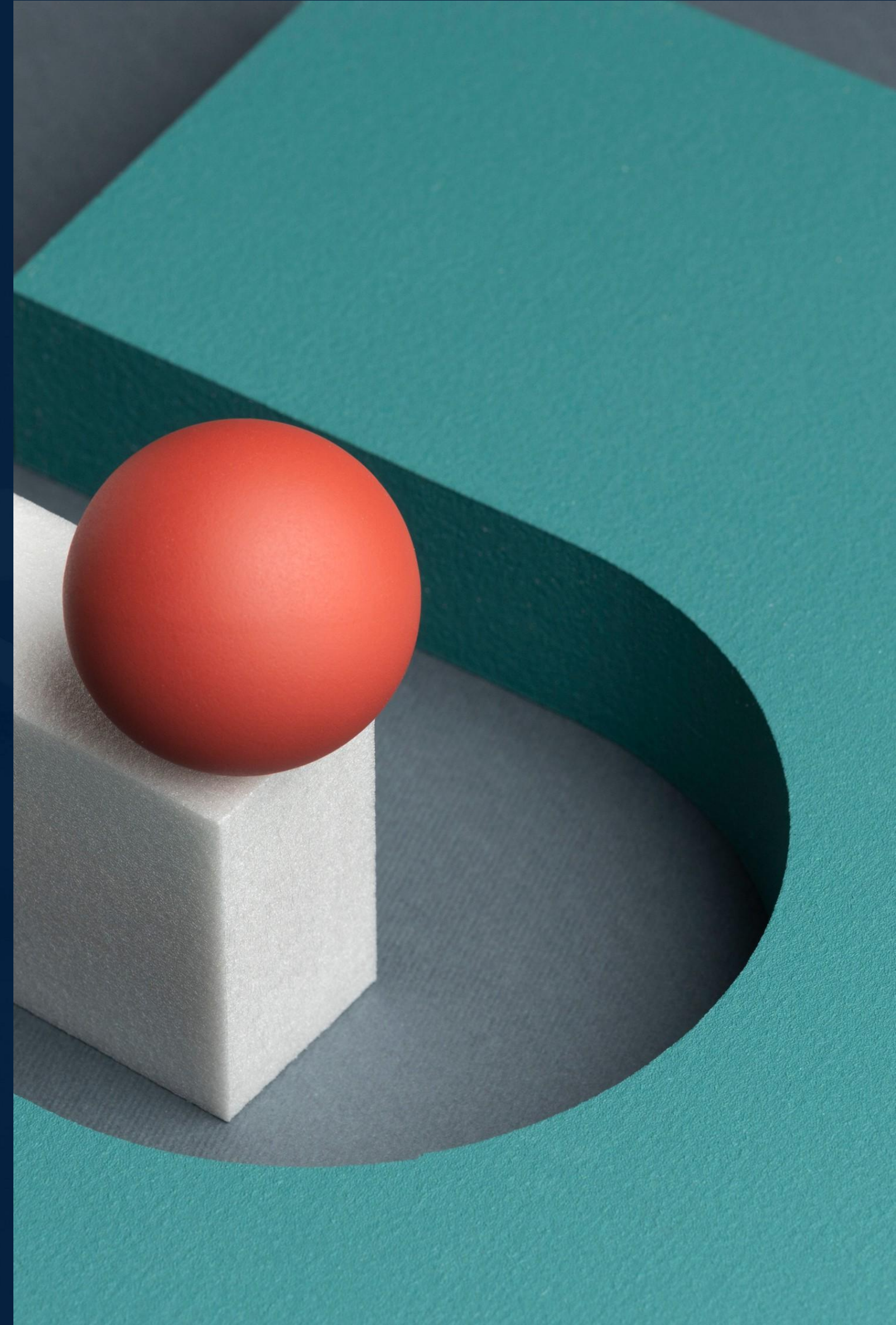

* Semnificativ mai mare la un nivel de încredere de 95%

- ? Compania dvs. ar avea nevoie de suportul financiar al unor potențiali investitori? Credeți că, în următorii 3 ani, potențialii investitori (business angels, fonduri de investiții, alți antreprenori) vor investi în compania dvs.?

05.

Metodologia studiului CONFIDEX

Eșantion companii participante în studiu

Cifra afaceri	100k-1 mil euro	1 mil-5 mil euro	+5 mil euro	Total
 Agricultură	10	10	5	25
 Industrie	14	17	48	79
 Energie	2	2	16	20
 Construcții	18	18	42	78
 Comerț	24	22	26	72
 Transport, distribuție, depozitare	6	8	5	19
 IT	17	14	13	44
 Servicii	79	27	35	141
Alt domeniu	24	10	23	57
Total	194	128	213	535